

Budapest, 2013. október 7. - **A dajkabeszéd, a szemkontaktus, a simogatás olyan ingerek, amelyek fejlesztik a baba társas képességeit, mivel oxitocin hormon termelődését indítják el az agyban** - mondta el az MTI-nek a babák

viselkedésének biológiai okait kutató MTA-program vezetője.

Topál József biológus, a Magyar Tudományos Akadémia Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézetében folyó kutatás vezetője hangoztatta, azt a folyamatot vizsgálják, ahogy a kisbaba egyre rátermettebben kezdi el használni kommunikációs és érzelemfelismerő képességeit.

A csecsemőnek nagyon korlátozottak az elmeképességei, alig néhány percig tud figyelni, nem beszél, szavakban, nyelvi formákban tehát nem gondolkodik, igazából hiányzik az elméjéből a legtöbb olyan, ami az embert a gondolkodás szintjén emberré teszi. Ám a maga módján nagyon kifinomultan érti és dekódolja a környezetében lezajló kommunikációt és társas információkat. A másfél évtizede kezdődött kutatás során megállapították, hogyan zajlik ez a folyamat nagyon egyszerű biológiai kulcsingerek révén - magyarázta Topál.

A kutató szerint ha felveszik a szemkontaktust a babával, az olyan, mintha hirtelen felvillant volna egy lámpa a fejében - azt jelzi számára, hogy "tanuló üzemmódba" kell kapcsolnia. Ugyanilyen érzékenyek a kicsik a dajkabeszédre, melyet a babához forduló felnőtt ösztönösen alkalmaz, mikor lassabban, magasabb hangon, éneklőbb hanglejtéssel kezd beszélni. Ilyenkor szintén tanulásra kész állapotba kapcsol a baba.

A gyermekpszichológia régóta vizsgálja, hogyan tanul hatékonyan a baba ezekkel az igen egyszerű eszközökkel, hogyan képes bonyolult következtetéseket is levonni - például akár azt is, hogy ki tartozik kulturális értelemben az ő csoportjába, és ki nem.

A kutatás megállapította, ha azt látja egy néhány éves gyerek, hogy valaki egy eszközt nem megfelelően használ, például ollóval vágja a banánt, és késsel próbál papírt vágni, "akkor hajlamos ezt a fajta, a kulturális normáktól eltérő viselkedést más területekre is általánosítani, így például kevésbé lepődik meg, ha ez a személy számára idegen nyelven szólal meg - vagyis a nyelvhasználatban is eltér az adott közösség szabályaitól."

Az MTA kutatói ennek a társas érzékenységnek a biológiai "lehorgonyzását" is vizsgálják, vagyis azt, hogy a kisbaba agyának idegi információ-átvivő anyagai közül melyek játszanak fontos szerepet a folyamatban. Bár a kutatás félúton jár, az eddigi vizsgálatokból is kiderült, az agyban termelődő oxitocin hormon szerepe kulcsfontosságú lehet.

Kimutatták, hogy a természetes kulcsingerekkel, vagyis simogatással, szemkontaktussal, testi kontaktussal serkenteni lehet az oxitocin agyi termelődését, ezzel pedig - a kutatás eddigi adatai alapján - növekszik a kisgyermek szociális befogadó készsége.

A biológus elmondta, az oxitocin az agyban úgy fejt ki a hatását, hogy receptorokhoz kötődik, amelyek az egyes embereknél különböző hatékonyságúak lehetnek. Az MTA csecsemők viselkedését vizsgáló csoportja azt kutatja, a különböző hatékonyságú oxitocin-receptorok mennyiben felelősek az egyes gyermekek társas fogékonyságában megfigyelhető eltérésekért.

A kutatás, amelyre az MTA szakemberei kisgyermekes édesanyák jelentkezését várják, úgy zajlik, hogy kísérletvezető segítségével megvizsgálják, a baba és édesanyja, illetve a jelen lévő szakember különböző helyzetekben hogyan játszanak egymással.

Kétfeleképpen indul a vizsgálat, az egyik út az, amikor a kísérleti szituáció előtt az édesanya hosszabb ideig foglalkozik a babával, megadja neki azokat a biológiai kulcsingereket, amelyek

A szemkontaktus és simogatás fejleszti a baba társas képességeit (MTI)

Írta: Adminisztrátor

2013. október 07. hétfő -

előkészítik a társas befogadásra. A másik út ennek a kontrollja: ilyenkor nem történik meg az úgynevezett előérzékenyítés - magyarázta a kutató.

Fontos része a vizsgálatnak, hogy egy kis vattadarab segítségével szájnyálkahártya-mintát, sejteket vesznek a gyermektől. Ez a genetikai vizsgálatokhoz szükséges, hogy megtudják, milyen típusba tartozik a baba oxitocin-receptora.

Az érdeklődő édesanyák a babalabor.mtapi@gmail.com címben jelentkezhetnek, ha részvételükkel támogatni szeretnék a tudományt.